2014–2020 m. programinio laikotarpio vietos projektų, pateiktų po 2017 m. rugsėjo 1 d. pagal vietos plėtros strategijas, įgyvendinamas bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo procedūros aprašo
14 priedas

IŠLAIDŲ TINKAMUMO VERTINIMO TVARKA

Ši tvarka taikoma kaimo vietovių ar dvisekorių VVG vietos projektų tinkamumo vertinimui atlikti. Atlikdamas vietos projektų tinkamumo vertinimą, vertintojas atlieka išlaidų tinkamumo finansuoti paramos lėšomis vertinimą:

1. **Investicijų kainų pagrįstumo tikrinimas:**

1.1. ***(2019 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. BRA-101 redakcija nuo 2019 m. rugsėjo 30 d.)*** Tikrinama, ar išlaidos vertei pagrįsti pateikti trys komerciniai pasiūlymai su lygiaverčiais pagrindiniais (taikoma 10 proc. paklaida, skaičiuojant nuo pasirinktos investicijos parametro) investicijos kainą lemiančiais parametrais. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje. Su paraiška pateikus mažiau nei tris komercinius pasiūlymus, kreipiamasi į pareiškėją su prašymu pateikti paaiškinimą arba komercinį (-ius) pasiūlymą (-us). Jeigu pareiškėjas pateikė mažiau nei tris komercinius pasiūlymus ir tai grindžia tuo, kad tas tiekėjas / tie tiekėjai yra vienintelis (-iai), kreipiamasi į Agentūrą, kad būtų nustatyta, ar tikrai jis / jie vienintelis (-iai) tiekėjas (-ai) ir ar komerciniame (-iuose) pasiūlyme (-uose) nurodyta (-os) kaina (-os) neviršija rinkos vertės. Jei pateiktų komercinių pasiūlymų pagrindiniai techniniai parametrai yra 10 proc. didesni arba mažesni už pasirinktos investicijos pagrindinį techninį parametrą arba komerciniai pasiūlymai nėra palyginami (nurodyti skirtingi parametrai arba nepakankamai detalizuotos išlaidos), pareiškėjo prašoma pateikti naujus komercinius pasiūlymus su lygiaverčiais parametrais. Jei neaišku, kokiu investicijų parametru vadovautis, pasiūloma pareiškėjui pačiam nurodyti svarbiausią investiciją apibūdinantį parametrą. Vertintojas Procedūros aprašo11 priedo lentelėje „Vertinimo metu nustatytos tinkamos finansuoti išlaidos“ nurodo, kokiu investicijų parametru vertinant konkrečią išlaidą vadovautasi. Tie patys parametrai įrašomi ir į agreguotą ataskaitą. Kai pareiškėjas prašo paramos automobilio įsigijimui ir pateikia tris ar du tos pačios markės automobilių komercinius pasiūlymus, reikia prašyti kitų dviejų/ vienokomercinių pasiūlymų skirtingų markių automobiliams. Jeigu pareiškėjas papildomų komercinių pasiūlymų nepateikia, vertintojas turi vadovaudamasis pareiškėjo nurodytais parametrais patikrinti rinkoje siūlomų analogiškų automobilių kainas. Pareiškėjui pasiūloma įgyvendinti projektą su vertintojo rinkoje nustatyta automobilio išlaidų suma. Tikrinant pareiškėjo pateiktuose automobilio komerciniuose pasiūlymuose nurodytus pagrindinius parametrus, taip pat reikia išsiaiškinti, kodėl pareiškėjui reikia būtent tokių parametrų automobilio (pvz. galingumas, tonažas ir pan.). Jeigu pareiškėjas per nustatytą laiką nepateikia sutikimo įgyvendinti projektą visa apimtimi (patirti visas būtinas išlaidas), turėdamas mažesnę paramos sumą ir pagrįstomis nuosavomis arba skolintomis lėšomis apmokėti netinkamomis finansuoti pripažintas išlaidas, kurios yra būtinos projektui įgyvendinti, toliau vadovaujamasi VP administravimo taisyklėmis.

Kai prekių / paslaugų pirkimo vertė mažesnė nei 58 000 Eur be PVM ar kai darbų vertė mažesnė nei 145 000 Eur be PVM, išskyrus pirkimus tų projektų vykdytojų, kurie, pirkdami prekes, paslaugas ar darbus, privalo vadovautis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, patikrinti pateiktus komercinius pasiūlymus išdavusių asmenų tarpusavio susietumą ir susietumą su pareiškėju (laikomi susiję, kai sutampa komercinius pasiūlymus išdavusių asmenų tarpusavio ar komercinius

pasiūlymus išdavusių asmenų ir pareiškėjo (fizinio asmens / juridinio asmens vadovo) pavardės). Viešojoje erdvėje (pvz., interneto svetainėse) patikrinama, ar komercinius pasiūlymus pateikę subjektai užsiima įprasta komercine-ūkine veikla. Taip pat tikrinama, ar su paraiška pateiktame komerciniame pasiūlyme nurodytas komercinio pasiūlymo galiojimo terminas: tuo atveju, jei komerciniame pasiūlyme nėra numatytas komercinio pasiūlymo galiojimo terminas, laikoma, jog komercinis pasiūlymas yra tinkamas; tuo atveju, jei yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo dieną. Komerciniai pasiūlymai turi būti išrašyti pareiškėjo vardu ir pasirašyti tiekėjų atstovų, o viešai tiekėjų pateikta informacija (internete, reklaminėje medžiagoje ir pan.) turi būti patvirtinta tik paties pareiškėjo parašu.Prašoma pateikti pasirašytą komercinį pasiūlymą arba pateikti įrodymą, kad toks komercinis buvo siųstas el. paštu. Komerciniame pasiūlyme turėtų būti įmonės, pateikusios komercinį pasiūlymą, rekvizitai. Atliekant investicijų kainų pagrįstumo tikrinimą, taip pat patikrinama, ar tarp investicijos sudedamųjų dalių nėra nurodytų akivaizdžiai kitų(nesusijusių) investicijų.

1.2. Tikrinamas pasirinktas mažiausią kainą pasiūliusio tiekėjo komercinis pasiūlymas (tikrinama mažiausią kainą pasiūliusio tiekėjo komerciniame pasiūlyme nurodytos investicijos konkreti markė, jei ši investicija turi markę). Nustatant mažiausią kainą pasiūliusio tiekėjo komercinį pasiūlymą, atsižvelgiama, ar pareiškėjas yra PVM mokėtojas. Tuo atveju, kai pareiškėjas yra PVM mokėtojas, vertinamos tiekėjų pasiūlytos kainos be PVM. Jei pareiškėjas nėra PVM mokėtojas, tiekėjų pasiūlytos kainos vertinamos su PVM.Tuo atveju, jei komerciniame pasiūlyme pateikiama speciali kaina / nuolaidos pasiūlymas, išlaidos vertė nustatoma neatsižvelgiant į specialią kainą / nuolaidos pasiūlymą. Mažiausią kainą pasiūliusio tiekėjo komerciniame pasiūlyme nurodytos kainos pagrįstumo tikrinimasatliekamas vadovaujantis vidutinėmis atitinkamų prekių / paslaugų / darbų rinkoje egzistuojančiomiskainomis (taikoma, jeigu nėra nustatyto įkainio tokioms išlaidoms).

2. Jeigu VPS priemonės / veiklos srities, pagal kurią pateiktas vertinamas projektas, veikla susijusi su mokymais, tinkamos finansuoti mokymų išlaidos nustatomos vadovaudamasis VPS administravimo taisyklių 14 punkte pateikiamoje lentelėje nurodytais tinkamų finansuoti išlaidų įkainiais (kai taikoma). Pagal paraiškos 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ bei išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose pateiktą informaciją įsitikinama, ar mokymų projekto išlaidos atitinka VP administravimo taisyklių 47 punkte nurodytus ir mokymams taikomus tinkamumo reikalavimus.Jeigu nustatoma, kad prašoma paramos mokymams arba praktiniams informaciniams seminarams, kurie remiami iš VPS VVG teritorijos gyventojų aktyvinimo ir kitos viešųjų ryšių veiklos išlaidų, pareiškėjui siunčiamas raštas dėl tokių mokymų netinkamumo finansuoti iš vietos projektų lėšų. Jeigu nustatoma, kad projekte neplanuojama vykdyti mokymų / praktinių informaciniųseminarų temomis, pagal kurias vykdomi mokymai remiami iš VPS VVG teritorijos gyventojų aktyvinimo ir kitos viešųjų ryšių veiklos išlaidų, pareiškėjui siunčiamas raštas, patvirtinantis, kad mokymų temos atitinka VP administravimo taisyklių 47.8 papunktyje nurodytą reikalavimą (rašto kopija segama į vertinamo projekto bylą).

Pagal paraiškos 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ bei išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose pateiktą informaciją patikrinama, ar išlaidų prašoma mokymams, kurių temos siejasi su VPS priemonėmis (jeigu vietos projekte planuojama vykdyti iki 10 mokymų renginių, planuojamos mokymų temos turi būti nurodytos paraiškos 3 dalyje, skirtoje vietos projekto idėjai aprašyti. Jeigu planuojama daugiau kaip 10 mokymo renginių, paraiškos 3 dalyje turi būti nurodytas planuojamų mokymų grafikas, mokymų poreikio nustatymo sistema ir įsipareigojimas iki kiekvienų mokymų pradžios, mokymų temas, mokymų sąsają su VPS priemonėmis, tikslinę grupė ir kt. informaciją, raštu suderinti su VPS vykdytoja). Praktinių informacinių seminarų atveju taip pat įsitikinama, ar neplanuojama organizuoti seminarus temomis pagal parengtas ir patvirtintas mokymo programas, pagal kurias mokymų paslaugas teikia pripažinti mokymų ir konsultavimo paslaugas teikiantys asmenys. Mokymai turi būti vykdomi Lietuvos Respublikos teritorijoje, projekto pasiekimų rodikliai ir išlaidos turi būti planuojami ne mažiau kaip 5 dalyviams viename mokymų renginyje (netaikoma integruotiems vietos projektams), ne mažiau kaip 3

dalyviams viename praktiniame informaciniame seminare. Jeigu mokymo vietos projekto vykdytojas yra mokymo paslaugų teikėjas, jis ir jo lektoriai turi atitikti VP administravimo taisyklėse juridiniam asmeniui, lektoriams taikomus kvalifikacijos reikalavimus. Jeigu mokymo vietos projekto vykdytojas yra ne mokymo paslaugų teikėjas, o mokymų organizatorius, jis vietos projekto paraiškoje, skirtoje vietos projekto idėjai aprašyti, turi įsipareigoti, organizuodamas mokymų paslaugų teikėjo pirkimą, pirkimo sąlygose nustatyti ne mažesnius reikalavimus, negu nustatytos VP administravimo taisyklėse.

_____